

У Подгорици,
28.12.2020.

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	28.12.	2020.	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-71/20-23		
VEZA:			
EPA:	99 XXVII		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Скупштина Црне Горе

Предсједнику, Алекси Бечићу

На основу члана 93 став 1 Устава Црне Горе подносимо ПРЕДЛОГ РЕЗОЛУЦИЈЕ ГЕНОЦИДА
У ВЕЛИЦИ, ради стављања у скупштинску процедуру.

ПОСЛАНИЦИ/Е:

1. Драган Бојовић
2. Славен Радуновић
3. Милан Кнежевић
4. Предраг Булатовић
5. Страхиња Булајић
6. Симонида Кордић
7. Маја Вукићевић
8. Јован Јоле Вучуровић
9. Марко Ковачевић
10. Радош Зечевић
11. Дејан Ђуровић
12. Јелена Божовић
13. Мило Божовић
14. Максим Вучинић
15. Владимир Добричанин
16. Милун Зоговић

Драган Бојовић

Славен Радуновић

Милан Кнежевић

Предраг Булатовић

Страхиња Булајић

Симонида Кордић

Маја Вукићевић

Јован Јоле Вучуровић

Марко Ковачевић

Радош Зечевић

Дејан Ђуровић

Јелена Божовић

Мило Божовић

Максим Вучинић

Владимир Добричанин

Милун Зоговић

Полазећи од Устава Црне Горе који јемчи неповредивост физичког и психичког интегритета човјека, његовог достојанства и сигурности,

Изражавајући апсолутну посвећеност духу и нормама Универзалне декларације Уједињених нација о људским правима, Пакта о грађанским и политичким правима, Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, Допунских протокола из Женевске конвенције о заштити жртава међународних и немеђународних оружаних сукоба и Конвенције о спрјечавању и кажњавању злочина геноцида,

Руководећи се циљевима обезбјеђења трајног мира и складног суживота међу различитим етничким и вјерским заједницама,

Тежећи да сјећања на све невино пострадале и жртве сурових оружаних сукоба који су се догодили током и након Другог свјетског рата на тлу Црне Горе, а у којима су сви народи поднијели тешка страдања, никада не изблиједе,

На основу члана 82. став 1. тачка 3. Устава Црне Горе, и члана 129. Пословника Скупштине Црне Горе, Скупштина Црне Горе, на четвртој сједници Другог редовног засиједања, одржаној 28. децембра 2020. године, донијела је

РЕЗОЛУЦИЈУ

Скупштине Црне Горе

о осуди геноцида у Велици

1. Скупштина Црне Горе најстрожије осуђује геноцид и сва кршења и злоупотребе људских права, те сва кршења међународног хуманитарног права.
2. Скупштина Црне Горе констатује, на основу бројних публикованих доказа и свједочанстава, да стравични злочин који се догодио у селу Велика 28. јула 1944. године несумњиво представља геноцид, у којем је, за кратко вријеме, на моSTRUОзан начин убијена већина тадашњих житеља овога краја, недужних цивила, дјеце, жена, старих и немоћних лица.
3. Скупштина Црне Горе најштрије осуђује злочин геноцида у Велици, као и све друштвене и политичке процесе и појаве који су довели до формирања свијести да се остварење сопствених геополитичких и националних циљева може постићи употребом оружане силе и физичким насиљем над припадницима других народа и религија.
4. Скупштина Црне Горе подржава иницијативу НВО "Клуб Велика" упућену Влади Црне Горе 08. 07. 2015. године, да се оснује државна комисија која ће утврдити све

чињенице и детаље везана за овај геноцид који се по монструозности и сразмјерно броју становника, сматра једним од најтежих на просторима бивше Југославије.

5. Скупштина Црне Горе позива општину Плав да 28. јул прогласи Даном сјећања на жртве геноцида у Велици.
6. Скупштина Црне Горе истиче да идентификовање трагичних догађаја у Велици као геноцида, као и свих других доказаних ратних злочина и злочина против човјечности почињених током и након Другог свјетског рата, представља предуслов за помирење, подсјећајући да порицање и заборав било ког ратног злочина, почињеног према било којој националној, етничкој или религијској заједници, представља потенцијално жариште нових међусобних сукоба, омета напоре за помирење и дубоко фрустрира успомену на жртве.
7. Скупштина Црне Горе изражава жаљење и солидарност са жртвама на свим странама у ратним и братоубилачким сукобима који су се одиграли на тлу Црне Горе током и након Другог свјетског рата, као и са њиховим породицама.
8. Скупштина Црне Горе позива надлежне органе да испитују све ратне злочине, геноцид, етничка чишћења и злочине против човјечности, те осигурају правду за све жртве и дугорочну подршку преживјелима.
9. Скупштина Црне Горе наглашава суштински значај помирења заснованом на дијалогу, прихватању догађаја из прошлости од свих страна у сукобу и посвећености правди и подршци жртвама, као основу за јачање безбједности, стабилности и просперитета, како у Црној Гори, тако и у ширем региону.

Ову Резолуцију објавити у Службеном листу Црне Горе.

У Подгорици, 28. децембра 2020. године

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

ПРЕДСЈЕДНИК

Алекса Бечић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

Уставни основ за доношење Резолуције садржан је у члану 82. став 1. тачка 3. Устава Црне Горе према коме Скупштина Црне Горе, поред закона, доноси и друге прописе и опште акте (одлуке, закључке, резолуције, декларације и препоруке).

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

Устав Црне Горе утврђује неприкосновеност физичког и психичког интегритета човјека, његове сигурности и достојанства. Као чланица Уједињених нација и других међународних организација, Црна Гора је потписница Универзалне декларације Уједињених нација о људским правима, Пакта о грађанским и политичким правима, Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, Допунских протокола из Женевске конвенције о заштити жртава међународних и немеђународних оружаних сукоба, Конвенције о спрјечавању и кажњавању злочина геноцида и Статута Међународног кривичног суда и тиме прихвата универзалне цивилизацијске вриједности, надасве поштовање људског живота.

Црна Гора је определијелена за изградњу чврстог међуетничког и међуконфесионалног склада и суживота, те одржање трајног мира и стабилности, што није могуће ако се заборављају и прећуткују жртве било које од зараћених страна у сукобима који су се десили током и након Другог свјетског рата на територији Црне Горе и бивше Југославије.

Црна Гора је определијелена да чува сјећање на све жртве, идентификује и осуди све ратне злочине, геноцид, етничка чишћења и злочине против човјечности из прошлости, те учини све што је у њеној моћи, на унутрашњем, регионалном и међународном плану, да се бесмислени, трагични и сурови ратни сукоби никада више не понове.

ОБЈАШЊЕЊЕ САДРЖАЈА РЕЗОЛУЦИЈЕ

Овом Резолуцијом Скупштина Црне Горе осуђује злочин који се догодио у селу Велика 28. јула 1944. године у којем је, за кратко вријеме, на монструозан начин убијено најмање 428 житеља овога краја, недужних цивила, жена, старих и немоћних лица, од чега најмање 118 дјеце млађе од 12 година.

Скупштина Црне Горе овом Резолуцијом несумњиво потврђује да је злочин у Велици имао геноцидне размјере, јер обухват и начин извршења овог злочина недвосмислено говори да су починиоци имали план да ово село сасвим униште и истријебе његове житеље.

Овом Резолуцијом Скупштина Црне Горе пружа подршку иницијативи удружења грађана "Клуб Велика", као и породицама жртава, да се формира државна комисија која би утврдила тачан број погинулих, са основним личним подацима жртава, број и врсту војних јединица које су починиле злочин, као и њихов командни кадар и састав, са личним подацима свих њихових припадника у периоду извршења геноцида у Велици.

Обзиром да се о овом злочину деценијама ћутало, Скупштина Црне Горе овом Резолуцијом изражава саучешће породицама жртава и извињење јер раније није ништа учињено да се обезбиједи правда за жртве и њихове породице, као и подршка и сатисфакција за преживјеле. У том смислу, овом резолуцијом Скупштина Црне Горе позива општину Плав да 28. јул прогласи Даном сјећања на жртве геноцида у Велици.

Скупштина Црне Горе овом Резолуцијом наглашава потребу да се испитају сви ратни злочини, геноцид, етничка чишћења и злочини против човјечности почињени током и након Другог свјетског рата, обезбиједи сатисфакција жртвама и њиховим породицама на свим сукобљеним странама, те креирају услови за суштинско грађанско помирење и трајно превазилажење трагичних историјских подјела.